„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком и недељом на целом табаку а уторником на по табака.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску:
за целу годину . . . . . 14 ф. — н.
за по године . . . . . 7 ф. — н.
за четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
за 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.

За Србију (у злату)
за годину 32 дин., за пола године 16 дин., за четврт године 8 динара.

ЗАСТАВА.

ЛИСТ целокупне српске народне слободоумне странке.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад.

НЕНАПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се.

РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 146. У Новом Саду у уторак 19. септембра 1889. ГОДИНА XXIV.

КРАЉИЦА НАТАЛИЈА У БЕОГРАДУ.

Београд, 17. септембра.

Краљица мати дошла је у Београд, и то „без претходно постигнутог споразума о њеним одношајима ка краљевском двору.“ — То значи, краљица мати и краљ отац не могоше да се споразуму у горњем питању, али су обоје готови да најживље бране оно, што држе да је њихово право. Бивши краљ Милан позива се на чланак 72. устава, који му даје права да се искључиво брине о васпитању младог краља и о уређењу његових личних одношаја; краљица мати позива се на своје природно право, дошла је у Београд и учиниће све могуће, да се састаје што чешће са својим сином, па ако је икако могуће и да живи стално уз њега.

Преговори између краља оца и краљице матере нису успели; прекинути су, и сад ће почети борба, која може да изазива непријатности не само по обе завађене стране, него и по целу земљу.

„Одјек“ саопштава укратко, како су текли преговори с краљицом матером. У тој ствари има једно писмо Ристићево у ком вели, да он не стоји ни зашта добар, ако се спор краља оца и краљице матере пренесе на српско земљиште. — У једном писму писао је Ристић краљици матери, да ако она без претходног споразума с краљем оцем дође у Србију, да неће бити званично дочекана, па може бити неће ни видети сина. Краљица мати хтела је да се напослетку види са сином у Русији, но на то није пристао краљ отац, већ јој препоручиваше састанак у Угарској. На послетку је изјавила краљица мати, да ће она доћи у Београд као приватна особа.

Симпатије народа у Србији су искључиво на страни краљице матере, што је и природно. Ладни, писани закон је до сада више на страни краља оца, и влада и намесништво су у великој неприлици.

Како ће се цела ствар решити, то се још не може поуздано рећи, али ако обе стране, краљица мати и краљ отац не попусте, онда народна скупштина мора проговорити у тој ствари и прекинути је што пре, јер је доиста несрећа да Србија и сад, поред толиких силних послова, мора да буде узнемиравана и таким питањима, која би је могла поштедити и требала би да је поштеде.

* * *

Београђани, као и у опште држављани Србије, нису вешти приређивању дочека и свечаности. То је могао сваки опазити, који је имао прилику да присуствује сличним парадама у Београду или у унутрашњости Србије. Но овакав дочек, какав је данас приређен краљици матери, може се рећи, да је у Србији до сад невиђен.

Кад је освануо данашњи дан, изађоше поједини листови у свечаном руву, а зграде београдске, нарочито оне, куда је требала краљица мати проћи, беху дивно окићене српским заставама. Може се рећи, да осим јавних државних здања, беху скоро све зграде окићене. Упало је у очи што су се виле две велике заставе на митрополитском двору.

Међутим званичне „Српске Новине“ донеше у „неслужбеном делу“ на првом месту овај чланчић:

„Њено Величанство Краљица Наталија долази данас у Београд.

„Како Њено Величанство долази без претходно постигнутог споразума о њеним будућим одношајима ка Краљевском Двору, то при њеном доласку неће бити никакав званичан дочек.

Уређење пак будућих личних одношаја Његовог Величанства краља Александра према краљици-матери, на основу чл. 72. Устава и закона земаљских спада искључиво у надлежност Његовог Величанства краља Милана, оца краљевог.“

Из овог се поуздано дознало, да неће бити званична дочека, а о томе се врло разно нагађало. Па и поред тог чланка, многи су тврдили били, да ће млади краљ ипак изаћи да сусретне своју матер.

Од раног јутра беше по Београду необично живо кретање. Нарочито се могло опазити, да је било много странаца, како из унутрашњости Србије, тако исто и из Угарске. Локалне панчевачке и земунске лађе беху дупком пуне, а стизале су читав дан.

Још с јутра је било на Сави необично много света, ма да се знало да ће краљица мати стићи тек по подне око 4 сата.

Међутим је свет долазио, да види београдске госпође, које су хтеле да изађу пред краљицу матер на лађи до Смедерева. И почеше се гомилати силна каруца и закрчи се пут на Сави и на калимегдану, кад дође вест, да је аустријско паробродско друштво одустало од погодбе и да не може да даде лађу „Марош“ која је требала одвести госпође до Смедерева.

Како је на Сави изгледало после подне то је тешко описати. Свет беше стао један до другога, да је било тешко и мићи се. Било је преко стотину каруца, која донашаху лепо обучене, скоро махом уплакане госпође, које долазаху у сусрет краљици матери. Она и ако дугачка, али узана савска улица не мога ни изблизу да смести сву љубопитљиву публику. Калимегдан беше начичкан пун, па онда и све улице које воде до двора. Рачуна се, да је било око 20.000 света, а међу тим светом беху женскиње у огромној већини.

Кад је у 4 сата по подне стигла окићена лађа, која је донела краљицу матер, овладало је публиком необично кретање. Жене су одреда плакале а силно се разлегаху усклици „живела краљица мати!“

Кад је лађа стала, уђоше госпође у лађу, чланице црвеног крста, да поздраве краљицу. Њу је поздравила гђа Пинтеровић.

Поздрави беху кратки, краљица мати а и већина госпођа гушаху се у сузама, те се сви ти поздрави изгубише у оној вреви и метежу.

Госпође су предале краљици матери један грдан буке цвећа и дивну корпу, у којој беше жив бео голуб, везан народним тракама. То бело голупче требаше да буде као неко подсећање на младог краља.

Није могуће било видети, је ли краљица мати изнешена до кола или је ишла. Свакојако јој ноге не додириваху земљу. Њу је понео свет собом. Пред њом и у кола јој бацаху букете, венце, цвеће: свет је трчао за њом, љубио јој хаљине, клицао и плакао. Дуж целог пута беше толико људи и жена, да се кола једва кретаху.

Краљица мати одвезла се на колима до гђе Бучевићке, где је одсела, а то је управо преко од двора. На двору беху у онај мах капије затворене; а на прозорима спуштене завесе. Војници пред двором нису јој указали никакву почаст, а краљу оцу је увек указују. Пред кућом гђе Бучевић донде је свет демонстрирао док се краљица мати није неколико пута показала на прозору. У овај мах је Београд делимице осветљен, нарочито главне улице.

Пронео се био глас по Београду, да је краљица мати вечерас била у двору и посетила сина; други говоре да млади краљ и није у Београду, но ни једно ни друго није истина. Може се мислити, да је у Београду велико интересовање о томе, како ће се то цело питање краљице матере решити. Краљ отац није дошао у Београд. Намесник Ристић му је обећао, да ће он ту целу ствар тако удесити, да ће краљица мати пристати на понуду бившег краља Милана, и споразумети се с њим. — Идемо да видимо. Данашњи дочек није згодан да ослаби дух краљице матере, него ће је вероватно побудити на истрајност.

Избори у Србији.

Београд 16. септ.

Несравњиво сјајна победа радикалне странке изазвала је велико одушевљење по народу. Свуда је услед тог наступило весеље, које још траје. Либерали не добише једну шестину посланика, као што сам вам пре јавио, него не добише ни једну седмину.

Либерали су том победом пренераженн. Они и ако нису никако очекивали да ће добити већину, ипак су држали, да ће се радикална већина колико толико растопити, но преварили су се. Нада коју су полагали у своју агитацију, преварила их је, шта више може се рећи да им је њихова агитација, која се састојала у беспримерној грдњи, само шкодила.

„Срп. Независност“ орган либералне странке и даље грди радикале. У уводном чланку данашњег броја вели „С. Независност“ да ће најскорија будућност све уверити, да су радикали само народне варалице и глобанције.

Ова њихова непрестана грдња постала је већ смешна, а не мање је смешно, кад „Српска Независност“ у истом чланку вели, да су радикали претњом добили већину. И ако је гласање било тајно, вели „С. Н.“ власенички агенти претили су људима овако: „Ако не буде радикалне већине онда знамо да нисте за нас гласали и онда се надајте казнама и гоњењу.“ — И у ово сад треба да верује свет. Овде вам шаљем извешћа са бирališта, да видите у каквој су мери побеђивали радикали.

Пирот, 15. септ. До сада радикалних 4657 белих и 4623 црвених. Либерални 483 белих 518 црвених. Од шест општина среза власотиначког још нема извешћа.

Врања, 15. септ. Сви радикали изабрани.

Шабац, 15. септ. Радикална листа 8725 либерална 1600 гласова; из две радикалне и једне либералне општине нема извештаја.

Пирот, 15. септ. До сад радикална листа има 3422 гласа. Либерална 312 и то без две

ЛИСТАК.

ЧИЧА-НИКОЛА.

Догађај са села.

Ако сте вад год долазили у наше Негдинце, могли сте више пута видети, како се окупила дечурлија око неког јадног, кукуљавог старца. Не даду јаднику никуд маћи. Непрестано вичу за њим и ругају му се, подражавајући коњском хрвању. Прозвали га Дур' Коњиц.

А он се надао за њима, виче, грди и проклиње их. Виђа их са штапом и баца се камењем за њима.

* * *

Историја овог јадног старчића проста је и обична, али жалосна.

Некад је то био свој газда; имао је нешто земље и кућицу, па живео, како се може.

У деци није имао среће, једино му остане у животу Јелица. Та је приспела сада за удају.

Ђерци јој се нашла прикладна прилика и он хтеде да је уда и удоми. Наравно, није ни то била богата, али „деца се волела“, а они људи „добри пријатељи“, па што је не би дао.

Но летина омашне, а суша учинила слабу кукурузњу берву. Слабе прилике за сватове и весеље!

Момак опет хтео се женити о јесени, пре него што се „обуче.“ Већ му ватарош, домин правио молбенцу, да се може женити. Сад је само чекао одговор од горе, па да се жени.

Па и ча-Никола није хтео да пропусти ту лепу прилику.

У тој својој невољи мислио је и премишљао свакојако. На послетку смислио је — најгоре. Узајмиће ма откуд који стотинак форинти, па ће на годину, кад да Бог и родна година, вратити дуг лепо и поштено.

Има у селу неколико зеленаша, на жалост, хришћана, али му неће дати. Газда-Зрика већ одавно има нешто пик на њега, а и с оним другима не живи добро.

Е, ал ту је и грк сеоски, Абрахам Золенгланц. Тога не бије лед, не туче неродица, ни суша ни друга каква невоља.

Тај се само шири и напредује.

Дошао је пре десетак година, го, издрпан, јадан, а сада је први газда.

А грк-Јефта, ком је остало од оца лепа радња и имање, пропао сасвим.

Сад је негде горчило.

*

Одлучио се ча-Никола да од газда-Абрахама узајми „мало новца.“

Та, није ни ђаво тако црн, као што га мазају, мудровао је у себи ча-Никола, одлазећи Чивутину.

Господар Абрахам Золенгланц дочекао га најпријатељскије. А ча-Никола помисли у себи: Та, кажем ја, није то рђав човек!

Исприча Чиви потанко своју невољу и рад шта му је дошао. Да му да у зајам две-три стотине форината, па ће му за годину, све до крајцаре лепо и поштено вратити.

А газда-Абрахам стаде уздисати и пренемагати се, како су, вели, рђава времена, па ни он сам нема; нема „ешефта“, не може „поштен“ човек живити и т. д.

Никола га опет стаде молити, вели, како ће му лепо све вратити на своје време, а он ће и иначе вратити му љубав.

На послетку ће Чивутин, као бојаги срца је милостива, па не може на ино: „Хајд, нека, нека . . . дође му, вели, „своји смо људи,“ и потапше га по раменима. А он, да како, неће много интереса, крајцару на дан од форинте . . . Та то није много . . ! Па сто крајцара даш ми једну крајцару . . . Но?! Крајцару даш просјаку!“

А како је ча-Никола био „бистар“ рачунција, то га је заиста уверио, да то није много, него, као што даш просјаку крајцару.

Абрахам је непрестано опомињао Николу и метао му на срце, бројећи му прљаве банке, да само на време плати, јер, вели, он му је своје последње дао.

Још су „уредили“ облигацију, као што закон и ред прописује, те тако сви се задовољни развођоше.

Господар Абрахам није скоро имао таку птицу у канџама, зато се постарао, да је добро оперуша.

Ча-Никола вратио се кући гав усрећен, које „добротом“ газда-Аврама, које шпиритусаром загрејан.

* * *

Дошла јесен. Били сватови вћери му, па и прошли. Ча-Никола лепо опремио кћер, удомио и збринуо бригу, па се осећао срећан и задовољан. Чисто му је лакше било на души.

А оно, што је узајмио од Чиве било па се и потрошило.

Дошло и друго по том лето.

Сви људи у селу беху нешто оживели, гроди им се пуниле надом, срца задовољством.

Беше богата жетва у изгледу, па и лепој берби се надали.

Али одједном, било то баш на св. Пантелију, удари страшан град и сатре све у млево. Причају старији људи у селу, да не памте тако страшног леда.

Несрећа никад не долази сама; читаву поворку води са собом. Тако је то било и код ча-Николе.

Приближивало се време, да треба исплатити Чивутину дуг. Али од куда ће?!

Ко би му можда хтео помоћи, нема ни сам. А од кајишара у вароши није могао добити зајма. Рекоше му, неки, да ни сами немају новаца, неки опет, да има много дуга на кући и на земљи, па му не могу дати.

Николу је то једило и било му чудно, одкуд да има много дуга на кући, кад зна, да осим газда-Аврама ником није дужан.

Чива га непрестано гони и потсећа, да је рок истекао. Треба да му плати.

Вели, и њему самом требају ти новци.

Бадава га мољаха и богоради Никола, да га причека до године, па ће му платити. Та газда-Аврам је најбогатији у целом селу; није баш спао на „оно мало“ дуга.

Али Чива ни да се осоли!

Ако не плати на време, кад рок истече, предаће га суду.

Никола није могао платити нити набавити новца, да се одужи. Чивутин га тужио суду.

На суду је Никола рекао истину, а газда-Абрахам Золенгланц показао је писану облигацију. Облигација је била сасвим по закону

општине у срезу нишавском и целог среза власотинчког јер нема извешћа.

У б, 15. септ. Избор у општини радљевској свршен са овим резултатом: Радикална листа под бр. I. добила 412 а под бр. II. 401 глас. Либерална листа поред све ујдурме председника бирачког одбора и кандидата либералног добише под бр. I. 20 а под бр. II. 31 глас. Председник Живковић јутрос сам оде у бирачку собу узе акта бирачка и оде, и ако су га два члана бирачка и председник општински позивали да пред судске ствари.

Косјерићи, 15. септ. 14. септ. Сеча Река: Данас поред рђавог времена радикални кандидати добише 190 гласова. Кандидати либералне странке поред тајног гласања добише само 9 гласова.

Б. Башта, 15. септ. Рачански срез дао радикалној листи 950 гласова, либералној 85.

Ужице, 15. септ. У Ужици избор свршен изабрат радикал Видоје Невесинац са 224 противу савезничких 34.

Књажевац, 15. септ. Сврљиг и Заглавак 8290 радикалних против 230. Бољевачки 2207 радикалних против 249. Бањски исти сразмер.

Багрдан, 15. септ. Радикална листа за општину багрданску од 226 гласача, добила 204 за опште а 198 за квалификоване. Либерална за опште 22, за квалификоване 28.

Јагодина, 15. септ. Радикална листа добила је у општинама: беличкој 599, деоничкој 414. Либерална у првој 61 и 42 куглице у другој општини.

Брус, 15. септ. Из бруске општине добили радикали 381, либерали 29 гласова. Из дубачке радикали 450, либерали 13 гласова.

Александровац, 15. септ. У општини трнавачкој гласање трајало у најбољем реду до 4 после поља ноћи, радикалних 313 народних и 310 квалификовани, либерални свега 21 глас.

Шабац, 15. септ. Јоца Јовановић изабрат са 232 гласа за посланика шабачког, либерални кандидат Новаковић кога су напредњаци помагали добио 222 гласа.

Смедерево, 15. септ. У општини михаиловачкој избор свршен у најбољем реду. Радикална листа добила 197 куглица, либерална само 19.

Брза Паланка, 15. септ. У општини подвршкој на радикалну листу: црвених 146 белих 152, на либералну црвених 14 белих 8. У општини грабовичкој на радикалну листу црвених 44 белих 46, на либералну црвених 3 белих 1.

Неготин, 15. септ. У општини штубичкој 339 белих и црвених радикалних, а 68 белих и црвених либералних. Општина јасеничка 346 белих и 359 црвених радикалних, 20 белих и 7 црвених либералних.

Петровац, 15. септ. Млава даде радикалу Димитрију Катићу 4657 гласова, либерали 789 гласова.

Жабаре, 15. септ. За радикалну листу Ристе Поповића 2101, на либералну 573.

Бољевац, 15. септ. У бољевачком срезу радикали 2207, противни 249.

Књажевац, 15. септ. На избору општине кожељске, радикална кутија добила је 378 бели и 372 црвених куглица, противу 5 бели и погрешком 12 црвених. При гласању био је најбољи ред.

Крупањ, 15. септ. Најлибералнија општина бело-краванска у Рађевини, из које је Павле Солдатовић носилац либералне листе, од 600 гласача за кутију радикалну попа Маркову 455 белих и 473 црвених куглица.

Пожега, 15. септ. Пожега 240 за радикалну листу Ђурићеву, 19 либерална.

Косјерић, 15. септ. Општина субјелска 210 радикала, либерални једва 23.

Шабац, 15. септ. Из три општине нема извештаја, по добивеноме цео округ радикални.

Ивањица, 15. септ. У Приликама радикала 342, либерали 1 глас.

Ваљево, 15. септ. По извештајима из 29 општина радикална листа добила 9458 белих 9511 црвених, либерална 1141 белих 1114 црвених.

Вести из места и са стране.

Седнице нашег саборског одбора отпочеле су у понедељак, 18. (30.) септембра.

„Под условом.“ Као што веле, угар. министар правде спрема да поднесе сабору законски предлог, да се и код нас у казненим стварима заведу условне пресуде. Установа та постала је у Енглеској, а састоји се у томе, да суд има право у извесним приликама да одступи од закона. Тако на пример ако оптужени стоји први пут пред судом, ако је млад, ако је иначе поштен и т. д. па ако би га за дело, које је (први пут) учинио, по закону требало највише на 2 године затвора осудити, суд има право да га пусти неко време уз јемство на слободу. Ако се оптужени за то време поправи и ако не учини ништа кажњивога, онда му се прва казна са свим опрашта; ако међутим што скриви, онда мора и праву и казну за друго своје кажњиво дело да издржи. У Белгији постоји такође та установа. Ако је ко први пут осуђен, на није на више од 6 месеци осуђен, суд га не затвара, него му даје рока — највише 5 година — да се поправи. Не скриви ли зато време поново што, суд га ослобађа са свим од прве казне и он остаје чист и светао, као да није никад ништа ни скривио. Скриви ли међутим што, онда му се заједно суди и за прво и за друго кажњиво дело. Та установа није ништа рђаво. Неко ме догоре до ножа, хоће да умре од глади и он, који никад није ни помишљао на крађу гледа да нешто украде тек да за онај пар загуши глад. Таквих случајева има хиљадама. Па зар одмах са таквим човеком у затвор? Показало се, да људи, којима се та прва казна опростила, никада више нису због крађе долазили пред суд.

Где је умро Јоаким Вујић? Уредништво „Народног Дневника“ добило је ово писмо: Господине, У броју 202. „Народног Дневника“ дали сте нам слику и кратки опис живота и рада Јоакима Вујића. Хвала вам за то. О њему је говорено до сада на више места и више пута, па и у „Орлу“ од прошле године. Можда сте и ви ово по „Орлу“ узнели, јер недостатак, који се у опису живота Вујићевог у „Орлу“ налази остао је недостатак и у „Народ. Дневнику.“ Недостатак тај то је, што се на оба места вели, да се не зна где је Вујић умро. И пре сам осећао нужност, да то кажем свету, кад изгледа да се у опште не зна, па сам спремио белешку и о том, а и о још некојим ситницама за уредника „Орла“; но пошто се с њим не могох видети, а у „Н. Днев.“ ево и опет читам да се место Вујићеве смрти не зна, то ево изволите прибележити, па или одмах ваш опис попунити, или за другу прилику оставити. Јоаким Вујић умро је у Београду, и гроб му је одмах уз гроб Глигорија Возаровића на гробљу цркве св. Марка (палилулске), а чело њихових ногу био је гроб Симе Милутиновића, но који, при погребу „Пунктаторкином“ није нађен, јер је био у неколико другим неким гробом заузет. Ови гробови налазе се близу звонаре, и на Возаровићевом има натписане плоче, те се наћи могу. Кад би се некада Срби сетили, да начине Пантеон својима за науку заслужним људима, (као што је о томе и спомињато приликом смрти Даничићеве, а место је одредио сам Доситије својом изјављеном жељом) онда би можда поред костију Симиних (које се при правилном и пажљивом откопавању могу распознати, јер с њим је сахрањена и једна иконица св. Богородице на порцелану) тадашњи Срби пронашли, да треба и Вујићеве у Пантеон пренети. У Београду на Крстовдан 1889. Ваш поштовалац Драгашевић, пуковник у пензији.

Похарана црква. „Бачванин“ има овај допис из Баје: „Знам, да интересује поштоване читаоце „Бачванина“ похара срп. бајске цркве; с тога сам вољан да о тој ствари вам пишем. — Досад су од похараних ствари случајно нађене све и то најглавније: дивна сребрна кадионица и још дивнији сребрни ћивот, урешен многим драгоценим камењем, за частне честитце у најмањој вредности 300 фор — Обе те ствари, нађене су случајно у ћубрету изван вароши, где их је крадљивац привремено прикрио био, да их паравно после згодном приликом однесе. — Ове ствари нашла су деца, која су се у пољу играла. — Прво су спазили кадионицу, са које је ветар ђубре скинуо, а мало даље опазе бело платно, којим се ветар игра. — То платно беше стихар, у који беше ћивот умотан. — Деца извукоше те ствари и однесоше их кући, кад родитељи видеше да су то црквене утвари, предадоше их овдашњем плебаносу. Овај, знајући за похару срп. цркве, преда их у полицију, која опет изда срп. црк. општини. — Обе ове нађене ствари одмах су лепо очишћене и на малу Госпођу освећене, те у олтар унешене. — Остале похаране ствари, које су ситније и које је лопов собом однео ове су: драгоцен велики крст са трнезе у вредности око 200 форината, мали крст мање вредности, пола путира, дискос, звездице, две сребрне чашице из којих се пије света вода о Богојављењу и две сребрне кашичице. Основана сумња пала је на једног старог Чивутина, да је он похарао цркву, те је ухваћен и затворен. Њега су јеван дан пре похаре видели више људи, где обилази око цркве са једним великим клином ког је пред црквом на камену исправљао, и тај исти клин нађен је после похаре у брави од женских врата, куда је лопов из цркве побегао. Похара се овако додити морала. — Крадљивац је о вечерњу ушао на корош, а отуд се успео на торањ. — Када је црква закључана онда је лопов по најжану спустио се доле и покупио што је понети могао. — По теме је са реченим обио врата и утекао. Затворени јогунасто пориче да је у то доба у Бају био.

Трговина.

= **Нови Сад** 18. (30.) септембра. **Житарска радња.** Прошлонедељна житарска радња на горњим пијацама житарским нашим домаћим обављена је са одржаним ценама свакоме зрну. Застој је био у радњи услед јеврејске нове године за два и три дана по зато је накнадно тим више обрта било чим је „шабец“ прошо.

На нашој пијаци житној јуче у недељу није било што већега довоза са раном зато, што је у Шајкашкој у Жабљу на окупу годишњи ово јесењи вашар „Крстов-дански“. Што је стигло на нашу пијацу шенице осталог зрна све је на брзо продано а плаћано је све по досадањој цени. Плаћана шенице 7 ф. 80—90 н. Наполица 7 ф. 30 б 6 ф. — Јечам 5 ф. — Кукуруз стари окрњен 4 ф. 50—60 н., нов кукуруз некрњен 1 ф. 90 н. Све од 100 килограма.

Брашно се задоста односи са наше пијаце у облеску околину; разашиље се паробродима и железницом на даље. Цене су се одржале досадање.

На нашим осталим пијацама никакве знатније промене.

Време се увременило те је ведро, дани су сунчани и топлији. Радња у пољу и винограду редовним током тече. После оног дуготрајног кишовитог времена настало је пријатно **јесење лето.**

*

У **Будимпешти** 16. (28.) септембра. На житној берзи после празничких дана наставила се одушевљена радња са сваким зрном. Цене се чврсто држу у опште а, боља врста шенице и напредније ценом.

Шеница потиска нова тешка 80.5 8 ф. 85 н., 79.5 8 ф. 80 н., 78.5 8 ф. 75 н. Бачка нова 76.5 8 ф. 40 н. Банатска нова 74.5 8 ф. Потиска стара шеница 79.5 8 ф. 50 — 8 ф. 60 н. Бечејска 78 5 8 ф. 50 н. Банатска 77.5 8 ф. 40 н. Све на три месеца.

Термини: Није се овојесењи терминski рад још никако одлучно одлучио у правцу ком извесном. Сви закључци су обављени минулих дана у извесној неизвесности. Са страних житарских пијаца нема за овај мах стабилних извештаја. Завладало је доба у овом послу **очекивање.** Закључена шеница за јесен по 8 ф. 40 н. — 8 ф. 42 н., за пролеће шеница 9 ф. 1 — 9 ф. 2 н. Кукуруз за мајјуни 1890. г. 5 ф. 44 — 5 ф. 46 н. Зоб за јесен 6 ф. 84 — 6 ф. 86 н. за пролеће зоб 7 ф. 15 до 7 ф. 18 новч.

*

Течај златног и сребрног новца на пешт. берзи од 18. септембра.

4% угарска златна рента — — —	100·—
5% „ папирна „ — — —	95·10
Дукати — — — — — —	5·67
Наполеондори (20 франака) — — —	9·47
Немачке брз. марке — — — —	58.45

Најновије вести.

— Јављају из **Београда**: Краљица мати добила је јуче писмо од Ристића у ком јој јавља, да ће доћи у понедељак, да почне у име краља оца преговоре, под којим условима ће се моћи видети са сином. — Јуче је посетио краљицу матер руски посланик Персијани. — „П. Лојд“ вели, да је само са тајном дозволом српске владе могао бити приређен онакав дочек краљици матери. Јер влада има у Београду толико поверења, да је могла спречити сваки већи дочек, да је само хтела.

БРЗОЈАВИ „ЗАСТАВИ.“

(Стигли 18. септембра у вече.)

Београд. Састанак краљице матере са сином одређен за данас ујутру. По налогу краља оца биће присутан др. Докић васпитач краљев и први ађутант Ћирић. Краљица мати се опире захтеву краља оца, да само привремено буде у Београду.

Београд. Коначан резултат избора је тај, да либерали добише 15 посланика, радикали 102.

Уредништву нашег листа стигло је на приказ:

Преображај школе и наставе (савремена потреба) написао Васа Пелагић. Београд, штампарија народне радикалне странке 1889. Цена 50 дин. пара, 25 нов.

ГОДИШЊИ ПАРАСТОС

ЂОРЂУ ВУЛПЕ

даваћемо у суботу 23. септембра (5. октобра) о. г. у 11 сати пре подне у св. Ђурђевској (саборној) цркви, на који се позивају сви сродници, пријатељи и познаници.

Нови Сад, 18. септембра 1889.

Ожалошћена породица.

✝

Јављамо свима сродницима и пријатељима тужну вест, да нам је наш мили и нигда незаборављени супруг, отац, брат и т. д.

ТЕОДОР МАРКОВИЋ

после дугог и тешког боловања у 62. години живота свог, дана 11. (23.) септ. о. г. у вечност преселио се.

Тело милог нам покојника опојано је данас 12. (24.) септембра после подне у овдашњој цркви светог Теодота Тирона а по том је предано на Теодоровско успенско гробље матери земљи.

Овом приликом срдачно се захваљујемо свештеницима пречасној гг. Василију Николајевићу и Сави Стојшићу, за тим гг. учитељима Живку Клаваговићу и Илији Радивојевићу који црквени обред обавише. За тим се захваљујемо гг. чиновницима сл. кр. кот. области, сл. кр. кот. суда и сл. опћ. поглаварства овде, који при погребу учествоваше.

Уједно изјављујемо срдачну хвалу г. Димитрију Ружићу управитељу српског народног позоришта као и свима гг. чланицама и члановима исте позоришне дружине, који не пожалише труда на онако хрђавом времену к спроводу доћи и на истом као певачи учествовати, чиме су нам нашу преголему тугу у неколико ублажили и на чему ћемо им целога нашег живота захвални и дужни остати.

Напослетку захваљујемо свима онима, који покојнику последњу почаст указаше те га до ладног гроба испратише.

У Иригу 13. (25.) септембра 1889.

Ана Марковић, супруга; Антоније, Илија, Дамјан, Стака, Софија, Јелена, Зорка и Славка, деца; Стака Васић рођ. Марковић, Ева Поповић-Зубан рођ. Марковић сестре; Ленка Трифковић, Милева Брош, Јеца Милашиновић, нећаке; Петар Васић, Илија и Велимир Радак, нећаци; Јосиф Поповић, Урош Вујић и Андрија Стојшић, шураци.

ОГЛАСИ.

МЕШОВИТА ТРГОВИНА

ДУШАНА СТОИЋА

У СЕНТОМАШУ

потребује из добре куће једног шегрта, који одма ступити може. 3—3

ГВОЖЂАРСКА ТРГОВИНА

М. КРИТОВЦА СИНОВИ

У РУМИ

потребује једног старијег спомоћника, који српски, немачки и мађарски говори. Ступити може одма. 1—3

удешена и написана, као да је то био најпоштенији зајам на свету.

Ча-Николу осудише да мора платити.

„Море, ча-Никола, зло кажу,“ рече му једном после тога сеоски ћата, „отиће ти кућа и земља на добош!“

Али он то ништа не верује:

„Шта? За три ритаве стотинарке, да ми иде кућа и земља на добош? А, то не може бити!... Нек ми то каже ко хоће, ја не верујем! То не може бити ни у Турској!“

Ћата на то слеже раменима и уђе — у биртију.

* *
*

Освануло мутно, кишовито јесење јутро.

Пред ча-Николиним кућом скупила се гомила света.

Два-три господина из вароши, од суда и Брња добошар, удара у стари, исврљени добош.

„Ко да више!... Први пут... други пут... трећи пут... Свет се около искупио, гледи и снебива се као у неком чуду.

Добошар виче: „ко да више?“ Не јавља се нико.

Сиротиња ти је то; не зна, како ће дочекати пролеће... Гладна година... Није јој до тог, да купује куће.

Ни кајшари из вароши не дођоше.

Нико не даје више! Остаде на Чиви Абрахаму Золенгланцу.

Свет се разилази. Неки кући; већина у бирт.

Диване о том, па и о јадном Николи.

Од увек је то био некако чудноват човек. А тај дан га нико не виде. Нико не знаде, куда се деде. Као да га је црна земља прогутала. Од неколико дана, кад је видео, да нема помоћи, да ће му све отићи на добош, био је сасвим ван себе, као у лудилу. Нико га није могао умирити. Нигде се није могао сврасити, непрестано је тумарао и шта све није говорио! Сиромах!

Једва су га нашли трећи дан. Тумарнуо је чак у трећи хатар!

После тога пао је у тешку болест. Нико није мислио, да ће остати, но ипак се на послетку придигао. Које од болести, које од старости, сав је ослонуо и изнемогао. И није сасвим при чистој свести.

Непрестано тумара: тражи правде и освете.

Заноси се, па говори, говори, бог те пита шта. А увек уплете што против Чивутина Абрахама. Па тек прсне у смех. А чудан је то смех... Од болести остала му махна, да му смех личи на коњско хрзање.

А то опет увела дечурлија у подсмех. Па га тако гоне, подражавајући коњском хрзању.

Забадава старији каују и опомињу. Шта ћете с дечурлијом!

*

На оном месту где је била ча-Николина кућа, сазидао је Абрахам Золенгланц велику, лепу кућу и магазине. Одавна је упирао очи на то место, јер је за-њ' најзгодније.

Има већ неколико година, како се јадни ча-Никола тако потуца и пати.

Још непрестано тражи правду, тражи осветту, али већ толико доба, па никако да јој на траг не нађе.

Сад је изгубио наду.

Кад га питају: Шта радиш ча-Никола?

„Тражим правду, али је нема!“

Канда ће се скорим опростити тешког тог и несносног бремена, јадног живота који није за њега!

Свака жива душа, жели му то!

У Срему 1889. **С. Радов. М.**

Власник и издавалац Милица Томић рођ. Милетић. Одговорни уредник Јаша Томић. Српска штампарија дра Светозара Милетића.